

Cimborona

JÓGYERMEKEK KÉPE S HETILAPJA

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

1924
április
6

25007
1933

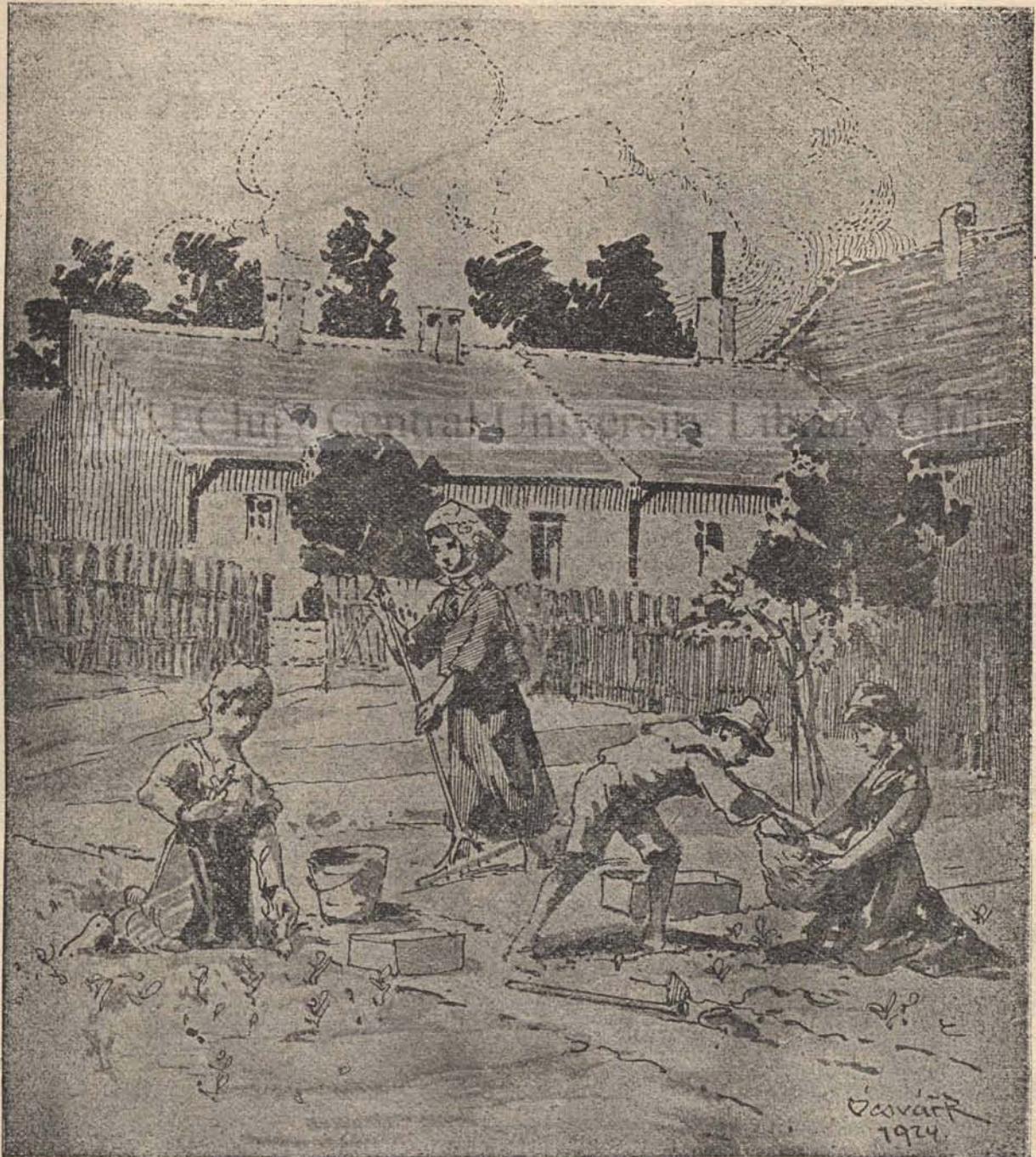
BCU Cluj / Central University Library Cluj

GIMBORA

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

TAVASZI MUNKA A VETEMÉNYCSBEN.

Ligetben.

Irtá: SZEMLÉR FERENC.

Árnyas ligetben pihenek,
Köröttem játszi gyermekek
Mulatnak, egymást kergetik,
Áldott öröm a lét nekik.
Kis tarka szárnyu lepke mind:
Leszáll s libeg tovább megint.
E szép világ, mint a virág,
Nekik csak édes mézet ad...

Kis gyermekek, ti boldogok,
Tudjátok-e mit gondolok?...
Míg ti mutattok gondtalan,
Sok másnak mennyi gondja van!
Hogy fáradoznak érteitek
Gyötrődve jó szülőitek
Tán, amit esztek, a kenyér
Véres verejtékadta bér...

Nekik a nap csak gondot ad
S gond lopja meg az éjszakát,
De áldott lelkek fölnevet,
Ha átölelnék titeket...
Oh, szent szülői szeretet!
Gonosz, ki csufot üz veled,
Ki bár csak véled boldogul,
Kérékbe tör hálátlanul...

Vidáman játszó gyermekek,
Ha hát majd nagyra nőttetek
S munkába, harcba álltatok:
Ne legyetek hálátlanok!

(Brassó)

Emlékezzünk régiekről.

— Elek nagyapó krónikás könyvéből. —

A pogány magyar keresztény hitre tér.

Sok rosszat irtak össze a pogányhitű honfoglaló magyarról az idegen krónikások, de a családi élet tisztaságát még ők sem tagadhatták. Míg más pogány, nomád népeknél a többnejűség volt szokásban, a magyar embernek sohasem volt egynél több felesége. Az asszony uramnak szólította férjét, de azért nem volt a férje szolgálója. Az erősebb férfi védte a gyöngébb asszonyt, feje, kenyérszerzője volt a családnak. De ha csatába szólították, a feleség volt a család feje, ő mívelte a földet, őrizte a nyáját a szolgálókkal. A gyermek apámuramnak szólította apját, anyámasszony-nak az anyját, s az idősebb fiutestvért bátyámuram-nak. Az öregek, az idősebb iránt való nagy tisztelet, az erős családi érzés amellelt tanuskodik, hogy nem volt durva lelki a honfoglaló magyar. Már az őshazából több olyan szót hozott magával, melyek némi műveltségről tanuskodnak: ész, bölcs, hit, gond, tiszta, okos, igaz, szemérem; csupa őseredeti magyar szavak. Vadászat, halászat, házi állatok őrzése volt a főfoglalkozásuk, de már az őshazában művelték a földet. Termeltek búzát, árpát, kölest, kenderi, lent s az asszonyok fontak, szőttek. A hosszú vándorlás és hadakozás akasztotta meg őket e foglalkozásban s a honfoglalás után csaknem száz év mult el, míg ujra nekiláttak a földművelésnek.

A merzeburgi és augsburgi szerencsétlen végű csaták után észreért a külső országokban kalandozó magyarság. Belátta, hogy a külső országokban való kalandozás miatt elvesztheti azt a földet is, amelyet Árpád szerzett neki. Felhagytak lassankint a kalandozó élettel, ritkulni kezdett a gulyákkal, ménesekkel helyről-helyre vándorló nomád élet is. Állandósították lakóhelyeiket s e helyek környékén művelni kezdték a földeket.

A harc kedvelő magyar életét nemcsak a vesztett csaták tereltek új irányba. Nagy érdeme volt ebben az új hitnek is. Új világ nyílt meg a magyar nép lelke előtt: a keresztény hit világa. Részint a szláv lakosság papsága, részint a külső országokból jövő olasz és német papság, megkezdte a hittérítés nagy és áldásos művét. A magyarnak veleszületett jelleme a türelmesség. Nemcsak, hogy nem bántották hitükben az itt talált s meghódított keresztény népet, de lassankint el is fogadták ezektől a keresztény hitet s Géza vezér korában már megkezdte hódító utját a kereszt. De az idegenből jött papok nemcsak hittérítő munkát végeztek, megkedveletették a néppel a földművelést is. Szent István király bőkezűen osztogatta a papságnak a földet s a papság, mely a föld műveléséhez is értett, egyszerre kettős hivatást is teljesített, nagy, áldásos hivatást: a vallás eszközeivel művelte a művelődésre fogékony magyart, nemesítette a sok hadakozásban durvult erkölceit; ugyanakkor a föld okszerűbb művelésének tanításával megkedveletette a gazdagságot s ezzel a nép szívét a magyar földhöz kötötte. Az édes anyaföldhöz.

Jóllehet, sok kellék volt meg a magyarban a keresztény hit tanainak megérzésére, elfogadására, a térítés mégsem ment könnyen. Megnehezítette ezt a magyarnak egyik dicséretes jellemvonása: az ősi hagyományokhoz való ragaszkodás. Megnehezítette az a körülmény is, hogy a papság nem értette a nép nyelvét s e miatt nehezebben tudott félni eszéhez és szívéhez. Ha a magyar gyöngye jellemű nép, könnyen elveszithette volna magyarságát: ám fölvetta az új hitet, de magyarságát nem adta cserébe. Ha a papság kereszténnyé tette, ő magyarrá a papságot. Így vált tökéletes áldássá a keresztény vallás.

Az én nevelőm.

(A nagy láda meséiből.)

Írta: K. BENDRE RÓZA

No, Jolánka, most egy olyan ékességet vesznek ki a ládafiából, amelynek ragyogását csak akkor láthatod igazán, ha nagyon figyelsz. — Itt van, tekints rá.

Gyermekkoromban, mivel testvéreim nem voltak, sokat időztem otthon egyedül. Megfőrtént néha, hogy édesanyámnak sürgősen vidékre kellett utaznia, ahonnan éjszakára nem tudott haza jönni s így én magamban töltöttem ilyenkor az éjszakát is.

Két dolgot nem ismertem: a félelmet és az unalmat. A gyermekeknek ez a két gyöngéje távol maradt tőlem, mert nem volt, aki megismerlessen velük.

Tizenegy éves koromban kezembe került egy könyv. Mint a felsőleányiskola könyvtárnokái, igazgatóink, a nagyműveltségű Malvin néni, figyelmeztetett, hogy ha egy könyvet olvasni kezdünk, meg kell nézni, ki írta azt.

A kezemben levő könyv írója Jókai Mór volt.

Találomra felütöttem a könyvet s ahol legelőbb megakadt tekintetem, olvasni kezdtem ott.

Eg babonás asszonyságról beszéltek a sorok, aki abban a lévhitben élte le napjait, hogy aki neki az utcán nagy hajlongva köszön, az tiszteli is őt; aki nyájas arccal, kedves beszéddel közelelik hozzá, az neki jóakarója; aki őt jótanácsokkal látja el, annak mind igaz szándékai vannak vele szemben...

Becsuktam a könyvet és életemben először akkor hosszan elgondolkoztam. — Hát ez babona? — Hiszen akor én is babonás vagyok...

Eszembe jutott, hogy tegnapelőtt egy osztálytársnőm, aki mindig tolakodóan barátságos volt hozzám, addig rimánkodott, hogy odaadtam neki féltve őrzött aranypénzeim közül egy tiz koronásat.

Ugy csapott le reá, mint a vércse a kis csirkére. Zsebre vágta. Jólíjút mosolygott s aztán nagyhirtelen megcsókolt engem. Nekem pedig ettől a csóktól lubbőrös lett a hátam, fáztam tőle.

Másnap az iskolában ez a kislány cukrot ropogtatott nagy élvezettel, engem meg sem kiált. De barátságos volt hozzám módielett. Mosolygott reám nagyon s a szemében volt valami, amitől fájni kellett. — Káröröm, guny? Nem tudtam, mi. Talán ez az a babona?... Egyedül voltam otthon, gondolkozhattam felőle.

Amikor hazajött az édesanyám, elbeszéltem neki, hogy mit olvastam. Ő is elgondolkozott.

— Hm. Van benne valam. Nagyon tisztességes uriember lehetett az, aki írta, mondotta jó anyám, hozok én még neked több ilyen könyvet is, ha kell. Ugy veszem észre, ezekből megtanulsz valamit, amit kevés ember tud, Megtanulsz — gondolkozni...

Ettől a naptól kezdve állandóan olvastam Jókai műveit. Az »Olvasókör« öreg szolgálja ré-

vén jutottunk hozzájuk, mert az iskola könyvtárában nem volt belőlük egy darab sem...

Egészen új, ismeretlen világ tárult elém ezekből a könyvekből. Még akkor nem értettem meg a bennük levő párbeszédet s így azok engem nem is érdekeltek. — Annál nagyobb élvezettel olvastam gyönyörű tájleírásait. Képzetben elmentem Jókaival a Bakony rengetegjeibe, megnéztem a Balaton csillogó vizhullárait, az Alföld délibábját, mocsarait, madarait. Megtekintettem a forró égő s a tengerek csodáit.

Hogy a valóságban is tegyek valamit, felmentem a Magura tetejére, felkapaszkodtam a »messzelátó« faalkotmányra, ahonnan gyönyörű panoráma tárult elém: — a hegy lábánál köröskörül elterülő apró falvak tornyaikkal, künn lefelé nyúló nyájaikkal, szántóföldek teljes szinompájukban. És láttam a pőfékelve haladó vonatot.

Gyermeklelkemben béke, nyugalom honolt. Hálával gondoltam az íróra, aki megtanított, hogy mindezeket ne csak nézzem, hanem lássam is.

Olykor egy-egy kigyó, gyík, béka került elém magányos sétatámban. Megfigyeltem őket, hol tartózkodnak, mit csinálnak? Nem ismertem a félelmet...

A hegyi úton keresztül paraszt leányok, asszonyok jöttek a hetivására portékával megpakoltan. Többnyire daloltak. Elmerengve hallgattam a hosszan elnyújtott, rezgő dallamokat. Barátságosan üdvözöltek, ha megláttak. Mosolyuk őszinte volt, nem volt benne babona...

Amikor a Jókai-regényekben leírt eseményeket is érdeklődve olvastam, megtudtam, hogy ezek a könyvek legnagyobb részben akkor íródtak, amikor a magyar nemzet igen szomorú, nehéz időket élt. Soraiban hit és vigasztalás mosolygott a csüggedők felé. Ezért szeretem én igen Jókait, akinek művei együttvéve tökéletes albumot alkotnak, amelyben mindenki megtalálhatja — a saját lényképét. Én megtaláltam a magamét...

ESTHARANGOK.

— Írta: DSIDA JENŐ. —

Biborban fürdik már az égnek alja,
Mámortól reszket már az alkonyat,
A nap korongja bágyadtan halad,
S egy szürke felhő lassan eltakarja.

A fű között egy tücsök ciripel,
Almosan zug a fáknak lombzatja, —
Zokogásomat senki meg nem hallja
És panaszomra senki nem felel.

De most!... valami jóleső meleg
Simitja végig fájó szívemet,
Szempilláimat csendesen lezárom...

Langy szellő hordja erdőn, réten át
Az estharangok himnuszos dalát
És imádságba halkul zokogásom.

A tréfacsináló Dzsuha.

(Arab mese)

Apró unokáinak meséli: Elek nagyapó.

I.

Réges-régen, sok száz, talán ezer esztendővel is ennek előtte, élt egy szegény arab ember, akinek Dzsuha volt a neve. Hej nagy huncut volt ez a Dzsuha! Éjjel-nappal azon járt az esze, hogy s mint tréfáljon meg másokat. Csinált is annyi tréfát, hogy esztendeig sem tudnám elbeszélni valamennyit. Csak egy-két tréfáját mondom el, halgassatok ide.

Amint mondtam, Dzsuha szegény ember volt, az atyfiainak a teheneit őrizte, így tengelt-lengelt szegény feje. No, de őt is megsegítette Isten: valahonnét szerzett egy borjat. Mit csinált, mit nem Dzsuha, elég az, hogy a tehének olyan soványak voltak, mint a hét sovány esztendő, az ő borja meg majd kihasad a kövérségtől. Látták ezt az atyfiak, mérgelődtek, bosszankodtak, egyszer aztán összesugtak bugtak s azt határozták, hogy megölik a Dzsuha borját. Amint határozták, meg is cselekedték az atyfiak: éjjel, amíg Dzsuha aludt, megütötték a borjat, s reggel, amikor Dzsuha ki akarta hajtani a csordát, hát volt borju, nincs borju!

— Hm, gondolja magában Dzsuha, ennek fele sem tréfa. Hova lett a borjam?

Elindult a falu között, benéz ehhez az atyfiához is, be ahhoz is, s hát az egyiknek az udvarán összecsődültek mind az atyfiak s éppen akkor nyuzzák az ő borját.

— Mi dolog ez, atyfiak? — kérdi Dzsuha. Miért nyuztatok meg a borjamat?

— Ezt biz azért, mert a magad borját kövérré hizlaltad, ami drága teheneinket pedig ugy eléhezted, hogy zörög a csontjuk!

Azzal sem szó, sem beszéd, a borju húsát egymás közt elosztották s még csak egy falat húst sem vetettek oda szegény Dzsuhának.

— Legalább a bőrt visszaadhatnátok, mondotta Dzsuha.

— No, nesze itt van, s odalökték a borjubört.

Dzsuha elvitte a bőrt, s mikor az meg-

száradott, vitte a vásárra, ott eladta egy ezüsttallérért. Ennél többet nem adtak érte.

— Már most ezzel az egy tallérral mit kezdjek? — kérdezte magában Dzsuha. Akár van, akár nincs.

Mit gondolt, mit nem, a tallért kilyukasztotta, egy szál veres cérnát huzott át rajta, annál fogva lógatta a tallért s úgy ment hazafelé. Amint menne, mendegélne, látja, hogy két ember kuporog a földön s nagy igyekezettel osztanak kétfelé egy halom aranyat. Dzsuha szépen a hátuk mögé sompolygott s a tallérját olyan ügyesen dobta az aranyak közé, hogy az osztozkodó emberek észre sem vették. Akkor aztán köszönt nekik: áldjon Isten, atyfiak.

A két ember hirtelen megfordult, látszott rajtuk, hogy megijedtek erősen, merthogy nem jártak igaz uton.

— Mit akarsz? kérdezték Dzsuhát.

— Azt én kérdem tőletek, hogy mit akartok? Mitéle pénzen osztozkodtok? — kérdezte Dzsuha keményen.

— Isten ajándékozta nekünk, feleltek az emberek, igaz uton jutottunk hozzá.

— Hazudtok! rivált rájuk Dzsuha, ez mind az enyém!

— Hogy volna a tied?

— Majd mindjárt bebizonyítom: enyém-e, nem-e. Ha van az aranyak közt egy veres cérnával megjegyzett tallér, akkor az enyém, ha nincs, mehettek Isten hírével.

Bezzeg, hogy ott volt az aranyak közt a verescé-nás tallér.

— Igazad van, — mondták az emberek. — De lásd, szegények vagyunk, jutass ebből a tenger kincsből valamit.

— No, jó, legyen a fele tiétek, — mondotta Dzsuha nagylelkűen — s kétfelé osztotta az aranyat.

Annyi volt a fele is, hogy alig bírta haza. Hiszen egy óra sem telt belé, megtudták az atyafiak, hogy mi tenger aranyat hozott Dzsuha. Egyszeribe összecsdültek s százan is kérdezték tőle, egyszerre, hogy hol kapta azt a sok aranyat.

— Hol? Hát hol kaptam volna? Eladtam a borju bőrét s ezt mind azért adták.

— Az lehetetlen! — kiabáltak össze-vissza az atyafiak, — s majd felvetette őket a csudálkozás.

— Nem hiszitek? Próbáljátok meg. Vágjátok le a teheneket, vigyétek vásárra a bőrt, tudom, annyi pénzetek lesz, hogy holtig sem költitek el.

Összedugták a fejüket az atyafiak, vajjon nem csinál-e bolondot belőlük Dzsuha, de addig hányták vetették a dolgot, hogy a vége mégis az lett: mind levágták a teheneket. Hej, bezzeg, hogy volt tehénhus annyi, hogy egy hétig a kutya is azt ettek! Hanem Dzsuha nem elégedett meg azzal, hogy levágatta a sok tehenet, még egyéb tanácsot is adott az atyafiainak:

— Halljátok e, a bőroket be ne sózzátok s addig tartásotok, amíg jól megszagosodik. Akkor fizetik meg csak igazán a tímárok meg a csizmadiák. Én is úgy tettem s lám, meg sem is bántam.

Ugy tettek az atyafiak, ahogy Dzsuha tanácsolta, hagyták a bőroket, a míg jól megszagosodtak s a nyüvek csak úgy nyüzsögtek rajtuk. Akkor aztán mentek a vásárra, nagy büszkén kitergették a bőroket a piacon. Hát hiszen jöttek is a tímárok, a csizmadiák, de csak úgy szédelegtek, támolyogtak a rettenetes büztől. A hányan voltak, mind befogták az orrukat, mintha csak kommandó szóra fogták volna be.

No, ez még csak így megjárta volna, de szörnyen felbőszültek azon, hogy ilyen büzös bőrokkal rontják a levegőt, nosza nekiestek az atyafiaknak, supp-supp! ütötték, verték számozlatlan, azok meg szaladtak haza, mintha szemüket vetnék volna.

— Megcsalt a tolvaj Dzsuha! — kiabáltak az atyafiak hazafelé szaladtukban — Koldussá tett! Megöljük még ma éjjel!

Mentek egyenest a Dzsuha házához, kihuzták az utcára, kezét, lábát összekötözték, beledugták egy zsákba, annak a száját jó erősen bekötötték, aztán fellődítették egy taligára s vitték a tenger partjára. Az volt a határozat, hogy beledobják a tengerbe.

Na, el is indultak mind a hányan voltak, vitték Dzsuhát, de messze volt a tenger, alkonyodott, esteledett, mire odaértek. Majd leverte lábukról a szomjuság s az éhség, no meg a fáradtság. Áldott szerencsésükre éppen a tenger partja felé legeltette a juhait egy juhász. Mondja az egyik.

— Hagyjuk itt egy kicsit a taligát, kérjünk tejet a juhásztól, vacsoráljunk, pihenjünk s azután messzibbre tudjuk bedobni Dzsuhát.

Helybenhagyták mind a tanácsot, mentek a juhászhoz, tejet kértek tőle, s az adott is annyit, amennyi beléjük fért.

Az ám, de közben elálmosodtak, ott szépen leheveredtek, s elaludtak. A juhász azonban tovább eregült a juhával, meglátta a zsákot s megbökte a botjával, hadd lám, mi lehet benne.

— Hagyj békében! — szólalt meg Dzsuha. Megijedt a juhász szörnyen s kérdi:

— Ki vagy, mi vagy te? Ember-e vagy ördög? Hogy kerültél a zsákba?

Felelt Dzsuha:

— Hej, barátom, nagy oka van annak. Van valahol egy világhíres bölcs ember. Ahhoz akarnak vinni engem az atyámfiak, hogy kitanuljam nála a bölcsességeket. Aki ennél a bölcs embernél tanul, annak mindig nyitva a sors könyve, kiolvashatja belőle magának s az embereknek a jövődőt s abból aztán annyi pénzt szerez, amennyi a szultánnak sincs!

— Hej, de szeretnék a hegyedbe lenni! sóhajtott a juhász.

— Meghiszem azt, — mondotta Dzsuha. Szóból szó kerekedett, a juhász addig s addig kunyorált, könyörgött, hogy így meg úgy, addig fogadkozott, hogy ha ő kitanulja a bölcsességet, megosztja vele becsületesen a vagyonyát — no, minek szaporítsam a szót: Dzsuha nagy nehezen ráállott, megengedte, hogy a juhász bujjon be a zsákba.

Nosza, egy szempillantás alatt kioldotta a juhász a zsákot, aztán nagy hirtelen még gúnyát is cseréltek, azzal a juhász bebujt a zsákba. Dzsuha jó erősen bekötözte a száját, s ugyancsak lelkére kötötte a juhásznak, hogy meg se mukkanjon, mert ha az ő atyafiak megtudják, hogy más van a zsákban, bizonyosan a tengerbe dobják. (vége következik.)

**LEGSZEBB
LEGJOBB
LEGOLCSÓBB** **KLISÉKET**
a kolozsvári *Minerva R.-T.* cinkografiai műintézete készíti.
Megrendeléseket felvesz a központi iroda **CLUJ-KOLOZSVÁR**
Str. Regina Maria 1.

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a jegesmedvéről.)

Tamás: A multkor olyan könyvet olvastam, melyben az örökös hó országáról volt szó. Azt értem, hogy a leghidegebb vidékre is elmennek emberek a tudomány kedvéért, de azt nem értem, miért nem jönnek onnan melegebb vidékre az állatok. A jegesmedve például elköltözhetne onnan. Ennivalót is többet kapna melegebb tájakon. Aztán meg a medvék télen aludni szoktak. Hol talál a jegesmedve magának barlangot, hogy téli álmát átaldudja?

Apa: Egy kicsit sokat kérdeztél egyszerre, de azért egymásután megfelelek kérdéseidre. Ne féltsd te a jegesmedvét. Kap az ott ennivalót eleget. Sőt talán többet is, mint kellene. Némelyik olyan kövér, hogy jó volna, ha soványító kurát venne. Van közöttük olyan, amelynek 180—200 kiló hája van. El sem tudod képzelni, mekkora zsirtömeget cipel egy ilyen állat. Igaz, hogy az ilyen állat 6—7 mázsás. Látod, így el lehet birkni abban a szegényesnek látszó világban. De a medvének szüksége is van a hájra. Ez védi meg a hideg ellen. Olyan a bőre alatt levő hájréteg, mint a legmelegebb takaró. De ne hidd, hogy ezzel a takaróval megelégszik. Még egy vastag bundája is van. Kívülről jó hosszú, tömött szőrrel fedt. Fűtülhet a szél, sepherheti a vihar a havat, a medve legfeljebb dörmög egyet, de nem fázik. Minek jöjjön melegebb vidékre, mikor ott is jól érzi magát? Sőt a meleg kellemetlen volna neki. Te is rossz szul éreznéd magad, ha nyár közepén meleg téliruhában sétálni küldenének. Ilyenféleképpen érzi magát a jegesmedve a mi állatkerteinkben. Hálásan is pislog, ha jól meglocsolják. Legjobban szeretné, ha egész nap hideg vizet öntenének rá. Ugy-e, furcsa izlése van?

Igaz, az álmai, a téli álma miatt is aggódol. Nagyon egyszerű a feleletem. A jegesmedvék legnagyobb része télen is csatangol. Nem alszik. Ha mégis kitör rajta a medvetermészet, lefekszik a jeges hóra és azt álmodja, hogy a legkitünőbb ágyban pihen. A hó aztán esni kezd. Ott sokkal gyakrabban esik, mint nálunk. Ilyenkor érzi magát igazán jól. Ha a hóréteg eltakarja, boldogságában bizonyosan azt érzi, hogy jó meleg takarót borított rá valami jószágos tündér. A hó alatt soha sincsen nagy hideg. Látom az orrodon, hogy azt akarod kérdezni kap-e elég levegőt. Már válaszolok is rá. A lélekzete olvaszt a számára eleget. Ha nem volna elég, felébred és feltolja fejérő a havat. Az ilyen ravasz, ügyes állatot nem kell féltetni.

Tamás: Tudom, hogy sok foka és rozmár él azon a vidéken. Táplálék tehát volna, de csak a vízben. A szárazon alig van állat, a vízi állatok pedig könnyen elmenekülnek előle. Nem értem, miből hizhat meg?

Apa: A medve ugyan szárazföldi állat, de a

jegesmedve kitünően uszik. Nem úgy, mint a többi szárazföldi állatok, hanem majdnem úgy, mint a tengeri állatok. Nem gyors, hanem végtelenül kitartó. Szüksége is van rá. Örökösen a jégmezőkön és jéghegyeken csatangol, nem is egyedül, hanem társaságban. A jó gyermekek mindig a mamájukkal járnak, igaz, hogy a mamájuk utolsó falatját is megosztja velük. Az ilyen csoport gyakran kerül olyan jégmezőre, mely elválik a többitől és az áramlat sodorni kezdi. Ha dél felé viszi, elolvad alattuk lassankint a jégtutaj, mert a tenger melegebb és melegebb lesz. Egyszer csak nincs semmi. Képzelted, mennyire megriadnak a fiatalok, amikor látják, hogy azonnal a tengerbe fognak potyanni. Az utolsó percet valószínűleg meg se várják. Mihelyt közeledik a veszedelem, iparkodnak partra uszni. Persze, néha messzi van a part. A medvecsalád nem esik kétségbe. Megindul az ösztöne után. A jegesmedve képes több órahosszat egyenletes gyorsasággal uszni és még ki sem fárad. Rendesen partot érnek. Persze, nekik könnyebb a vízben, mint nekünk. A hájuk fenntartja őket. Olyan a testük, mintha mentőövvel volna beburkolva, hiszen tudod, hogy a zsír könnyebb a víznél. Ilyen jóluszó állat nem igen ful a vízbe. Ennivalót is bőven kap. Hirtelen megragadja áldozatát, sőt lemegy a víz alá is érte. Igen jó a tüdeje, sokáig bírja. Bizony nem jó fókának lenni ott, ahol sok a jegesmedve.

Tamás: Mégis csak jobban és gyorsabban uszik a foka. Nem értem, hogyan foghatja el a medve.

Apa: A foka ravasz, de a medve sokkal ravaszabb. A medve ismeri a foka szokásait. Tudja, hogy szeret a napra kimenni, különösen jól érzi magát a szárazon heverészve, ha egy kicsit süt a nap abban a hideg országban. El is unhatja magát örökké ott a jeges vízben. Minthogy azonban félti a bőrét, messzire nem megy a víztől. A fókacsapat mindig ott pihen, ahol rés van a jégen. Ha közeledik a vesrély, egy ugrás és nincs sehol. Nyugodtan sütkérezik a csapat, mert biztos a dolgában. A medve jó messze, persze szél ellenében, óvatosan beleereszkedik a vízbe, a jégtábla alatt odauszik a réshez. Egyszer csak megjelenik szörnű feje abban a nyílásban, melyben a fókák akartak eltűnni. Képzelted, milyen arccal nézhetnek egymásra a fékák. A biztos menekülés útja el van zárva, sőt éppen onnan jön halálos ellenségük. Mielőtt álmélkodásukból magukhoz térhetnének, egy foka már a medve fogai közt vergődik. Így aztán meg lehet hizni. De nemcsak fókát eszik a medve koma, hanem igazán mindenfélét, például a halak mindenféle fajtáját. De különösen nagy az öröm a medvék orszá-

gában, ha a tenger egy nagy bálnát sodor közelükbe. Van hetedhét országra szóló multság. Igaz, hogy kicsit régi a hus, de ők nem finnyások. Hetekig eléledgelnek belőle.

Tamás: Én úgy szerettem a medvéket, most már azonban kissé utálok őket, mert dögöt is esznek, mint a hiénák.

Apa: Kissé szigorúan fogod fel a dolgot. Te arra gondolsz, hogy nálunk a hus hamar romlik és üdorító szagot terjeszt. Nem úgy van azon a vidéken. Hideg van ott, néha még hat hónap múlva sem romlik el a hus. Mondótam én azt neked, hogy a háboru alatt mi is ettünk olyan húst, melyet hónapokkal azelőtt fagyasztottunk meg. Nem kell azonnal kiábrándulni, amiért a medve megbecsüli a tenger adományát. Megenné ő a föld adományát is, ha lenne. De csak nyáron és a kissé melegebb vidékeken jut növényi ételhez. A sok hus után, azt hiszem, nagyon jól esik neki. Különben kitűnő étvágyuk van. Egy kutatás végett kiküldött hajó utasai lelőtték egy jegesmedvét és felboncolták. Gyomrában dohányt, mazsolát és gyógyszernek használt kenőcsöt találtak, de találhattak volna még sok mindent.

Tamás: Te tréfálsz, apus. Mazsola, dohány és kenőcs nincs azon a vidéken. Különben sem enne meg a medve a dohányt.

Apa: Igaz, hogy azon a vidéken nem teremnek és nem készülnek ilyen dolgok, de az emberek visznek oda. Az utazóknak az a szokása, hogy egyes helyeken leraknak élelmiszert, mert nem akarnak nagy csomagokkal előre hatolni. Mikor aztán visszajönnek, a raktárból kiegészítik készletüket. Régebben kis fabódékba, kőrákás alá rakták, vagy a hó alá elásták a holmit. Bizony, szomorú helyzet volt, ha visszajövet kirabolva találták a raktárt. A medvék feltörték mindent és megették minden megehetőt és meg nem ehetőt. Egy alkalommal az élelmiszeren kívül a lobogó is eltűnt. A kirabolt utasok azzal vádolják a medvéket, hogy azt is megették. Én azonban ezt nem hiszem. Valószínűleg csak elhurcolták. Miért csóválod a fejed? Talán azt hiszed, hogy a maradékot belerakták, összekötötték és elvitték? Vagy talán egy kis mackó állt alá kötötték, hogy evés közben be ne piszkolja gyönyörű fehér ruháját?

Tamás: Te mindig gunyolódol velem, pedig csak azért csóváltam a fejem, mert csodálkoztam a mackók élelmességén. Nem is értem, hogyan bukkannak rá az elrejtett élelmiszerekre.

Apa: Lehet, hogy a szag után indulnak. De az is meglehet, hogy kíváncsiságuknak köszönhetik az izletes falatokat, már tudniillik csak a mazsolát értem, mert a dohányból, lobogóból, különösen pedig a gyógyításra való kenőcsből nem kérnék. Lásd, fiam, azon a vidéken minden hó és jég. Ha deszkaházat csinálnak, ha kőrákást emelnek, a medvék odamennek az ismeretlen dologhoz, körülzseglásszák, majd rettenetes erejükkel feldöntik. Aztán vizsgálgatni kezdik a

talált tárgyakat. Amit csak lehet, megesznek. Némelyiknek megfájul ugyan a gyomra a szokatlan tápláléktól, de meggyógyul. Egy pár jég-hideg fürdő, egy hosszabb séta rendbehozza a beteget. Ma már nem is építenek házikót az élelmiszereknek, kőrákást sem emelnek, hanem elássák és jó vastagon befedik jéggel és hóval. A jég és hó nem feltűnő. De ha valamit megsejt a medve, képes kikaparni. Kevés ilyen kíváncsi állat van. Néha a menekülésről is megfeledkeznek, csak hogy kíváncsiságát kielégíthesse. Ha szánkón ember közeledik, gyakran megáll és bámulja a különös látványt. A hó és jég birodalma meglehetősen egyhangú. Ha egy egész sereg befogott kutya szánkát huzva vonul el előtte, van is csodálkozni valója.

Tamás: Ilyenkor aztán áldozatul esik?

Apa: No, nem mindig. Egy-két golyónak oda se néz, ha nemesebb szereit nem sértik meg. Ha látja, hogy nem tréfa a dolog, igen gyorsan emenekül. Ez a nagytetű állat jól fut, felfelé is könnyedén megy. Nem olyan gyerek-játék őt elpusztítani.

Tamás: Én nagyon szeretném ezt az állatot, ha nem volna olyan kegyetlen. Különösen szépek lehetnek a szép fehér kis medvebocskok.

Apa: Bizony, azok nagyon kedves, játékos állatok. Én is szívesen eljátszanék velük, amíg kicsinyek. De az öregek sem olyan kegyellenek, mint amilyen rossz a hírük. Az utazók sok mesét mondtak róluk, pedig alapjában véve, nem nagyon barátságatlan állatok. Az éhes medve persze megtámadja az embert. De csak akkor, ha igazán nagyon éhes. Persze olyankor is, ha az ember kikezd vele. Ilyenkor felemelkedik két hátulso lábára és talpának egyetlen csapásával lesújt. Aztán fogai közé veszi áldozatát és gyorsan elkocog vele. Rendesen azonban visszavonul az ember elől, vagy megáll és kíváncsian megbámulja. Persze, futni nem szabad, hiába is futna az ember, rövidesen utóléri a medve. Nagyon kevés ember pusztult még el jegesmedvétől. Annál több medve az embertől. Vadászszák husáért, zsirjáért, különösen pedig gyönyörű bundájáért. Nem kell aztán a vadászoknak mindent elhinni, amit a szegény medvékre ráfognak. Én mindig óvatos vagyok és nem veszem azokat készpénznek, amit hallok vagy olvasok.

Egy helyt azt olvastam például, hogy a medve elől a fegyvertelen ember is könnyen megmenekülhet, éppen azért, mert nagyon kíváncsi. A menekülésnek módja egyszerű. Futni kell előle és futás közben apró dolgokat elhányni. A medve mindig megáll az eldobott tárgy mellett és az alatt a menekülő ember célhoz juthat. Nem mondom, hogy nem próbálnám meg a menekülésnek ezt a módját, ha egy jegesmedve üzöbe venne, de nem biznék az eredményben. Nem biznék még akkor sem, ha a télikabátomat, vagy kalapomat dobnam el. Jól lát a medve; talán egy-egy pillanatra meg-

állna egy nagyobb elejtett tárgy mellett, de a késési nagyon hamar pótolná.

Tamás: Meg lehet a jegesmedvét szelidíteni?

Apa: Meg, ha fiatalon fogják el. Mutatványokra is meg lehet tanítani. De nem szereti a fogságot. Hozzá van szokva a szabad élethez és a csatengoláshoz. Különösen nehezen bírja el a mi meleg nyarunkat. Ha gondoskodnak elég kényelmes helyről és jól is táplálják, sokáig élél a fogságban. Persze, főként nem adnak neki,

de halat adhatnak. Különben lemond ő a husról is, ha jó kenyeret kap. Mig fiatal, sok kedveség van benne. Mennél öregebb, annál kedvetlenebb. Vén korában nagyon sokat morog, mintha mindig azt mondaná: Miért hoztatok el engem gyönyörű fehér hazámból? Én jobban szeretem a zugó tengert, a havat seprő vihart, a felhős eget, a hideg levegőt és jeges vizet, mint ezt a meleg, csuf világot.

(Budapest.)

A bababál.

Irta: BORSAI MÁRIA.

Ugy-e, gyerekek, ti már hallottátok a nagykótlól, hogy mi rengeteg gondja van az olyan anyának, akinek férjhezadó leánya van? Hát még mi gondja lehet Magduskának, akinek ezen a télen hat leány nőtt a nyakára, igaz ugyan, hogy ezek csak babalányok, de épp annyit tudnak nyafogni a babagyerekek, mint az élők, — sőt még többet. És az is igaz, hogy Lili baba tavaly még pólyás volt és csak babakocsival vitte Marcsa az öreg félszemű és hajtalan babadada sétálni, — de hogy az idén az angyal egy halványkék selyem ruhát hozott neki. Magduska gyorsan nagyleányvá léptette elő.

Ez a Magduska elhatározta, hogy úgy tesz, mint az igazi mamák — bált rendez ő is a lányainak, meghívja rá az összes pajtásait és azoknak a babáit. Aztán ha a babák megtetszenek egymásnak össze is házassítják őket. Elmondta ezt a féltve őrzött tervét az édes anyjának, aki meg is engedte, hogy a következő vasárnap bababált rendezzen és arra az összes játszótársait meghívja. Magduska kis szíve csak úgy kalimpált örömeiben, s gyorsan beszaladt a gyerekszobába megvinni a babáknak is az örömhirt.

A babák szépen egymás mellett ültek a babadiványon s minden nagylányságuk mellett is szívesen hallgatták Marcsa dada meséit. Csodaszép baba volt köztük a legidősebb és egyúttal a legműveltebb is. Ha felhúzták, tudott szépen énekelni, járni és kezével csókot hinteni. Csodaszépet egyszer Bécsből hozta az angyal s különösen nagy becsben állt ezért. Utánna szépségben és nagyságban Katóka következett, selymes, lágy, álmódzó, valódi szempillákkal, s kelengyéje is készen volt. Sári rövidre nyírt haját viselt, diáklányos matróz ruhában járt és mint a többi diáklányok ő sem akart sohase férjhezmenni. Sári után jöttek az ikrek, Piri és Biri, akik mindig egyforma fehér ruhában jártak, a hátukon lógó szőke copffel. Csak nem régen kerültek ki egy híres babaintézetből, ahol beszélni tanultak, igaz, hogy csak annyit tudtak mondani: papa, mama, de ők erre igen büszkék voltak és a család eszének tartották magukat. Na, és végül jött Lilike, az ő két csu-

dálkozó szemével, huncutul nevető pirospozsgás, pufók arcocskájával. Otthon még pólyaruhákban járt, de ha felvette halványkék selyem ruháját, úgy feszített benne, hogy senki sem mondta volna, hogy Lilike nem igazi nagy lány. Volt még Magduskának egy babája, Juli, a Marcsa dada felnőtt leánya, akinek hatalmas testén ugyancsak jól festett a tirol ruha, meg a magyaros pruszlik. De Juli a bál szempontjából nem jöhetett számításba, mert régóta jegyben járt a Pallós Gyurka szalmaszekeres kocsisával, — talán husvétkor meg is lesz az esküvőjük. Így hát Julinak nem kell bálozni — neki már van vőlegénye.

Persze, a babák boldogsága óriási volt. amikor meghallották, hogy bálba viszik őket. Hogyne, hiszen eddig hírből is alig ismerték a bált s most személyesen vesznek részt benne! Magduska nagy tanácskozásba kezdett a babákkal, de előbb áthívta a szomszédból Pallós Gyurkát és Évit, az ő leghüségesebb pajtásait. Gyurka tanácsára összeírták azoknak a neveit, akiket meghívnak a bababálra. Évike mondta, hogy ő elhossa Zsófikát és Juliskát, a sófőrt, akinek saját automobilja van. Kovács Rózsit is meghívták az Ibi nevű babájával, Baros Irént a két fiubabájával, Sanyikával és Jancsival, Kiss Ilust a két rossz-csont öccsével, Pistivel és Bandival, meg az új bohóccal, Fridolinnal, szintén felírták a meghívandók cédulájára. Gyurka, mint mindnyájuk között a legidősebb, írta a meghívókat. Sikerültek is a meghívók gyönyörűen, mégis az a szemtelen Urfi, a Magduskáék fekete nagy macskája, azt miákolta az uccán szél-téber-hosszában, hogy ennél szebbeket tudott volna kaparni a két első lábával.

Az uzsonna készítését Kati néni, a Magduskáék szakácsnéja vállalta magára, — így hát Magduskának már nem volt más dolga, mint mosni, vasalni a babáknak a bálra és kitanítani őket, hogy illedelmesen viselkedjenek és mindig szépen, lábujjhegyen táncoljanak.

Végre elérkezett a nagy nap! Magduska már kora reggel (kilenc órakor) felkelt és rögtön hozzákezdett a babák öltöztetéséhez, mosdatásához, fésüléséhez, nehogy az Istenért szé-

gyent valljon velük. — Csodaszép hófehér selyem ruhájában menyasszonynak is beillett volna, a haja frissen volt göndörítve és fehér szalaggal lekötve, — igazán, mint a neve is mutatja, csodaszép volt. Katóka maga is elcsodálkozott, amikor meglátta magát a nagy tükörben. Zöld ruháskájában olyan volt, mint a legszebb baba. A kis hamis álmodozóan tekintett maga körül selymes szempilláival. Sári egyszerű fehér ruháját vette fel, csak a dereka köré csavart egy fekete bársony szallagot, de hogy lássék hogy bálba megy, hát friss hajába gyöngyvirágot tűzött (amit Magduska csent el a nagy testvére tavaszi kalapjáról). Aztán következtek sorszerint az ikrek, Piri és Biri. Egyforma rózsaszín szallaggal egyforma szépek voltak. És végül Lilike az ő halványkék selymruhájában olyan cukros volt, hogy Magduska mama nem álhatta meg, hogy meg ne csókolja. Marcsa dada és Juli is felöltötték a vasárnapi ünneplőjüket — így már mindenki készen volt, csak még Magduskának kellett magát rendbe szednie. Persze, hogy ő is kicsinosította magát, a rózsaszín szallagos, fehér vizsgái ruháját vette fel és ugyanolyan színű máslit kötött a hajába. Ebéd után rögtön bevitte a babákat a szalonba és szépen ráültette őket a diványra. A babák nagy izgatottságukban egy kukkot sem birtak szólani, még egymáshoz sem!

Alig mult el fél három valamivel, az előszoba csengője hangos berregéssel megszólalt. Pallós Gyurka és Évi érkeztek meg elsőnek. Zsófi baba meg a Jóska fiu úgy be voltak bonyálva, hogy csak a orruk látszott ki, »nehogy megfázzanak« mondta Évike. A szép piros ruhás Zsófikát Katóka mellé ültette Évi mama, hogy összebarátkozzanak, — Jóska meg Csodaszéppel kezdett nagy komolyan beszélgeini az autómobil vezetéséről. Alig kezdtek Magduska és Évi a beszélgetéshez, (Gyuri már a zongorát verte) amikor ismét megszólalt a csengő: Kis Ilus érkezett meg a két rosszcsont öccsével, Pistával és Bandival, akik még otthon kijelentették Iluskának, hogy ők csak úgy jönnek el, ha uzsonnára madáriej lesz, máskülönbem nem érdemes nekik a bababátra eljönni, azokkal a buta babákkal táncolni, akikkel még beszélni sem tudnak! — Szegény Iluska majd sirva fakadt ettől a gonosz beszédétől, de mégis megígért nekik mindent, csak hogy az utolsó percben cserben ne hagyják. Kovács Rózsi az ő drága Ibi babájával és Baros Irén Jancsi és Sanyi babáival együtt jöttek. Ilike kis mamájával egyforma ibolyakék ruhába volt öltözve.

Együtt volt hát végre az egész diszes társaság, csak a cigánynak kell rázendíteni a muzsikára s kezdődhetik a nagyszerű mulatság. Cigány ugyan nem volt, hanem a Magduska mamája egy szép babakeringőt kezdett játszani a zongorán s erre mind táncra perdültek a párok. Jóska persze nem mozdult Csodaszép mellől, így ők folyton együtt táncoltak. Az ikrekkel

a Bartos Irén Sanyija és Jancsija táncoltak, Katókat Kis Bandi kérte fel Magduska nem kis rémületére, de nem mert szólani semmit. Ibi baba és Lilike, mint a két legkisebb együtt táncoltak és Sárinak, a híres komoly Sárinak, mit gondoltok, ki udvarolt, ki kérte táncra? Senki más, mint Fridolin, a kis Ilus gyönyörű nagy bohóca. Ugy látszik, hogy Sárinak tetszett a mulatság, mert ugyancsak rakta a lábait. Az udvarias Pallós Gyurka Zsófikát kérte fel, hogy nehogy ülve maradjon s szégyenszemre szép piros ruhájában petrezselymet áruljon. A babák mamái meg mit tehettek volna okosabbat, táncolni kezdtek egymással.

De nemcsak keringőt táncoltak a baba párok, hanem egy csomó ujmodi táncot is, de bizony én nem tudnám a nevüket elsorolni. És a Magduska mamája zongorázott jókedvűen, fáradtság nélkül. Kis Pista egy sarokba húzódva ült és úgy tett, mintha nagyon figyelne a táncolókra, de aki jobban megnézte, láthatta, hogy messzejárnak gondolatai. Valamiben törte a fejét, bizonyosan nem jóban. És egyszer, amikor Bandi Katókéval eltáncolt előtte, intett neki a szemével. Bandi persze nem azért volt a Pista leghüségesebb tanítványa, hogy ne tudta volna, miről van szó. Eleinte, mintha semmit sem vett volna észre, tovább táncolta körül a szobát, aztán egy óvatlan pillanatban, amikor a szalon nyitott ajtajához ért és sem a kismamák, sem az igazi mama nem néztek arra, szép csendesen kiosont a szobából Katókéval együtt, a gyerek-szobába, úgy gondolta, hogy ott veszik a legkevésbé észre.

Pár pillanat múlva Pista is utána siklott s mint két győztes hadvezér a zsákmánnyal, olyan büszkén állottak meg a szoba közepén szegény Katókéval. Gyorsan haditanácsot tartottak arról, hogy mihez is kezdjenek Katókéval, mire is használhatnák fel a legjobban, ami nekik a legalkalmasabb volna?

Elhatározták, hogy először is megnézik, hogy mi van a fejében, amitől olyan hosszú selymes a szempillája s hogy miért tudja kinyitni és behunyni a szemét? Aztán szép lassan megpróbálják kihuzni a kezét, meg a lábát, hogy vajjon vissza tudják-e majd helyezni, mert már ugyanis régi vágyuk volt, hogy egy babát teljesen széjjel szedhessenek.

Szegény Katóka fejével lefelé ajultan feködött a kezükben, így szerencsére nem hallotta, hogy mit szándékoznak vele tenni. És ezek a kis fiuk nyugodtan, hangosan beszélgettek a szobában gonosz tervükről, mert azt hitték, hogy nincs senki bent, de ha ember tényleg nem hallotta a beszédüket, volt ott valami, ami utjukat akarta állani, mielőtt ezt a rosszaságot elkövethették volna. A játékpulcon egy nagy fületlen, lábatlan, fehér porcellán kutya, amely még Magduska egész kis korából maradt meg — hallotta a fiuk tervét. Ezt a szegény kutyust sokszor csufolták a képeskönyvek, a többi álla-

tok, sokszor a babák is, rutságáért, de ilyenkor Katóka mindig védelmébe vette s most a kutyus rémülten hallotta, hogy mit akar ez a két fiu az ő védelmezőjével csinálni. Amint jobban előre hajol a polcon, hogy lássa mi történik Katókéval, hát látja, hogy Pista zsebében egy éles zsebkés van, amivel a baba fejét akarja keresztülszúrni. Gyorsan átgondolta, hogy mi lesz ebből a dologból, ha ezt ő meg nem akadályozza! Igen ám, de hogyan? A Magduska figyelmét fogja felhívni! Persze, persze, hiszen érte már nem kár, mert ő már egy fületlen, lábaltan, szegény, vén, kiszolgált porcellán kutyus, — jól előre hajolt a polcra és hangos csörömpöléssel ezer darabban gurult szét a földön. A két improvizátor ijedten nézett egymásra. Pista nyakon legyintette Bandit, aki, szerinte, meglökte a fejével a polcot és azért esett le a kutya.

A szalonban akármilyen nagy is volt a vidámság, a csörömpölés behallatszott és a Magduska szívébe nyilallott, mivel rosszat sejtett. Rögtön beszaladt a gyerekszobába, ahol a két fiu földbegyökerezetten állott a porcellán cserepek előtt. Amikor Magduska meglátta a törött darabokat, egy pillanatig elállott a lélegzete. De már a másik percben észrevette, hogy Katóka, az ő valódi szempillás Katókája még sértetlenül, bár egy kicsit zilált hajjal és összecibált ruhával, de még épen van a Pista kezében. Magduska kikapta gyorsan Katókat a Pista kezéből és össze-vissza csókoltá, csak azután jutott eszébe megnézni, hogy minek is a cserepei vannak a földön.

Bár nagyon szerette a porcellán kutyust és sok játszás emléke füzte hozzá, mégis megkönnyebbülten sóhajtott fel, hogy a cserepek nem a Marcsa dada vagy a Julié, akikre Magduska a baba-lakást bizta addig is, amíg az uzsonna felszolgálásánál segíthetnek.

Magduska ránézett az előtte még mindig szemlesütve álló fiukra és annyi szemrehányás, annyi szomorúság volt a szemében, hogy a fiuk majd elsüllyedtek szégyenükben. Jobb szerették volna, ha Magduska kiabál rájuk, veszekszik velük, mert akkor most nem volna ez a furcsa, szorító érzés a torkukban. De Magduska nem kérdezett semmit, ugys sejtett mindent már, hanem ölébe vette még Marcsa dadát és Juliét is és indult be velük a szalonba. A két bűnös, mint két kiverít, rossz kutya — de nem olyan kutya, mint a szegény jó porcellán kutyus — ballagott be utána.

Itt már nagy izgalomban voltak a gyerekek, különösen Iluska várta égővörös arccal be Magduskát, mert gondolta, hogy a csörrenés és az ő öccsei eltűnése között van valami össze-függés és már előre félt azoknak a csinyjeitől. Csak a Magduska mamája nem osztozott a kislányok izgatottságában, hanem mintha mi sem történt volna, nyugodtan zongorázott tovább.

Amikor Magduska bejött a szalonba, ke-

zében a három babával, mindjárt közrefogták kispajtásai s kérdezték, hogy mi történt, mi volt az a csörömpölés. Magduska végignézett a két fiun Pistán és Bandin, akiken igazán látszott, hogy megbánták tettüket, és így szólt: Ó, semmi különösebb, én voltam a hibás, mert ma reggel, mikor elrendeztem a játékpoltot, a kis porcellán kutyusomat nagyon a polc szélére tettem, amikor aztán valaki át ment a szobán, akaratlanul is meglökhette a polcot, így esett le a kutyám s persze rögtön darabokra tört.

Iluska is, a többiek is megkönnyebbülten lélegzettek fel, hogy semmi baj nem történt s a régi kedvvel folytatták a vidám táncolást. Csak a Pista és a Bandi torkát fojtogatta az a valami még mindig erősen. Egészen csendesek lettek s rákvörösen állottak meg a sarokban.

A nagy táncolás közben észre sem vették, hogy eltelt az idő, amikor bejött a szalonba Kati, a Magduskáék igazi szobalánya és jelentette, hogy az uzsonna készen. Az összes táncolók nagy örömrivalgással fogadták ezt a hírt, mert a sok ugrálásban megéheztek. A Magduska mamája szép sorjába leültette az asztalhoz a gyerekeket és a babákat. Uzsonnára habos csokoládé, dobos-torta és madár-tej volt, — azt hiszem, ennél finomabbat se gyerek, se baba szíve nem kívánhat. Jóízűen kezdtek a falatozáshoz, a babamák kitétek magukért az evésben, mert a babáik helyett is ettek, — pláne Magduska, hiszen ő hat baba helyett is evett.

Bandinak és Pistának sehogy sem izlett az étel, — érezték, hogy ők ezt nem érdemlik meg. Nem beszéltek össze, de mégis közös gondolatuk támadt. Behívták Magduskát egy másik szobába és ott bocsánatot kértek tőle. Magduska jószívvvel bocsátott meg nekik. Hogyne, hiszen Katókanak nem történt semmi baja! Ezután már a fiuk is boldogan ültek le az asztalhoz és könnyű lélekkel tudták élvezni a sok finom édességet. Uzsonna közben Pallós Gyurka, mindnyájuk között a leghuncutabb, felállott az asztalnál és bejelentette, hogy Csodaszép babát eljegyezte. Évike mama Jóska sofförje, Sári pedig Fridolin, a Kis Ilus bohóca.

A gyerekek nagy örömmel és nevetéssel fogadták a Gyurka szavait, s a gondos kis mamák rögtön hozzáfogtak az esküvő tervezgetéséhez. Javában tervezgették, amikor jött jelenteni a Magduskáék szobalánya, hogy eljöttek a vendégekért, mert már fél nyolc óra. A vendégek nagyon elcsodálóztak, hogy már ilyen késő lenne, de aztán nem sokat gondolkodtak, hanem felöltöztették a babákat jó melegen, megköszönték a Magduska mamájának a jó mulatságot és a finom uzsonnát, össze-vissza csókolták Magduskát — és haza mentek.

Hogy a babaesküvőn hogy történt, azt majd máskor mesélem el.

(Bánffyhunyd).

Beszámoló a nyári vakációról.

— Hatodik közlemény. —

Bede Mariska, Nagyborosnyó: Kedves Nagypó! Én nem utaztam, nem voltam fürdőn, egész nyáron idehaza voltam. A télen nem voltam itthon s amikor hazajöttem, eleinte mint vendég szerepeltem, de bizony később nekem is dolgoznom kellett, különösen amint megkezdődött a kerti, meg a mezei munka. Édesanyámtól kaptam a konyhakertünkben egy darabka helyet, oda ültettem hagymát, káposztát és zöldségféléket, de magamnak kellett felásnom meg szétgereblyézni a földet és aztán öntözni. De fáradságomnak meg is volt a jutalma, mert össze kaptam vagy 300 leit. De ezenkívül még a mezőre is jártam, amint megkezdődött a szénacsinalás. Reggel, amikor fölszáradt a harmat, kimentünk villákkal a rétre, megforgattuk a lekaszált rendet, aztán egész nap forgatással szárítottuk s végül boglyába huzzuk össze. Bizony, nagypó, amikor délig jól dolgoztunk, jól esett az ebéd, no meg az uzsonna is. Aztán nem voltunk a mezőn egész nap, csak amíg a meleg tartott. Olyan jó napfürdőt vettem, hogy bizonyos vagyok benne, akármilyen olvasótársamnak, aki elsőrendű fürdőben nyaralt, nincsen olyan jó színe, mint nekem. Kaszálnok végén folyik egy jókora patak, s ha elfáradtunk a munkában, oly jól esett a hűs hullámokban felüdíteni fáradt tagjainkat. Fürdés után ujult erővel fogtunk munkához.

A szénacsinalás után következett az aratás. Igaz, ebben nem vettem részt, csak néha segítettem kivinni az ebédet. De a nagyszerű még csak ezután következett. A cséplés! O, nagypó, én nagyon szeretem a cséplést. A gép zug és az emberek egyre másra hordják a tele zsákokat. Azt mondom, hogy én nagyon szeretem a cséplést. Hát persze, mi gyerekek is folyton ott lábatlankodtunk a gép körül. Aztán, ha a cséplésnek is vége, jön a kukoricatörés és a kukoricafosztás. A fosztásra összegyűltek a szomszédok, az öregek mondták a hosszú meséket, a fiatalok meg énekelték:

Hej, fosztóka, fosztóka,
Kukorica fosztóka!

Sokszor az éjféli vetett véget a fosztásnak. Aztán jött az almaszedés. Falunk végén van egy nagy gyümölcsöskertünk, odamentünk szekérral, létrákkal és kosarakkal fölszerelve. A kosarakba szedtük az almát és a szekérbe raktuk polyva közé. Ugy vittük haza és raktuk a pincébe, a már előre elkészített polcokra. De ne tessék azt gondolni, kedves nagypó, hogy mindig csak dolgoztunk. Volt itt a nyáron egy színész társulat és mi eljártunk esténként a színházba. Többek közt előadták a Drótostót című népszínművet, amelyben mi is közreműködtünk. Aztán a diákleányok rendeztek egy gyermekbált a harangjávára, amelyben szintén résztvettem. És ki is rándultunk egyszer a közeli erdőbe. Az volt aztán

az élvezet! Nagy tüzeket raktunk, a színen gombát meg flekenyt süttünk, összejártuk az erdőt, málnát meg szedret kerestünk. És szedtünk sok, sok virágot s a csillagok már ragyogtak az égen, amikor felzöldögazva, óriási virágbokréttákkal hazaérkeztünk.

Őszintén irtam meg a nyári életemet, nagypó. Nem szégyeltem azt is leírni, hogy dolgoztam, mert jó tanítónk mindig azt mondta és most is azt mondja: a dolog nem szűgyen. És én nem is szégyelek dolgozni.

Eröss László, Kolozsvár: Kedves Nagypó! Én Tordán nyaraltam és ott igen jó dolgom volt, még sört is ittam, mert a nagybátyám sörgyáros. Sokat futballoztam, sokat játszottam, mindennap kimentünk a nagybátyám szekerén az Akna sósvizébe fürödni, sokat tutajoztam a mély vízben, ugráltam a homokban és nagyon sok szép tájat láttam. Utunk egy kisebb magaslaton vitt keresztül és onnét gyönyörűen látszott Torda kis látkepe. Kirándultunk a tordai hasadékhöz is. Reggel nyolc órakor megérkezett a Blaga autóbusz és beültünk. Voltunk vagy huszonnégyen. Csodás tájakon haladtunk át, amíg végre megérkeztünk a tordai hasadékba. Óriási sziklafolyóson mentünk át, aztán magasabb helyekre jutottunk, majd egy kisebb, levegőben vezető hidon mentünk át és haladtunk tovább keskeny utakon a Hesdád patak mentén, végre egy jobb kiterjedésű helyre értünk, ahol letelepedtünk. Mellettünk folyt a Hesdád patak. Délben megebédeltünk és ebéd után mi, férfiak, a barlangok megtekintésére mentünk. Fákat letördelve, hegyesvégű botokat csináltunk és úgy indultunk utnak. Magas, meredek uton mentünk, hasoncsuszva haladtunk előre, de amikor már majdnem fenn voltunk, olyan meredek volt az út, hogy már előre sem lehetett menni, megkaszzkodtam egy kőben, hogy le ne essek. A többiek jót kacagtak rajtam, aztán felsegítettek és felsegítettek és felértünk a barlangba. Nagy tágas üreg volt ez és sötét is, gyertyákat gyújtottunk há és úgy hatoltunk beljebb. A barlangban régi kályhanyomok voltak, és a falakon irások. Mi, kisebb fiúk és egy pár nagy itt maradtunk, a többiek pedig feljebb hatoltak és egy negyedóra múlva vissza is érkeztek. Oly sok denevér volt a barlangban, hogy a fejünket be kellett fednünk, nehogy a hajunkba kapaszkodjanak. Aztán visszatértünk s már négy óra volt, amikor újra felpakolóztunk és hazamentünk. Rá egy hétre hazajöttünk Kolozsvárra és beiratkoztunk az első gimnáziumba. A Cimborá ekkor már járt nekem, de írni nem tudtam, mert rém sok tanulnivalóm volt és van.

Lukátsy Cicuka, Vámfalu: Kedves Elek Nagypó! Mivel olvastam a Cimborában, hogy Elek nagypó pályázatot hirdetett a nagy nyári vakáció leírására, én tehát leirom, hogy én hogyan töltöttem. Apukámék sokszor elvittek a Büdössár nevű kénésfürdőbe és a Mária-völgy nevű fürdőbe, mely mindkettő a mi falunk határában van. Nálunk volt egy kis barátnőm

Nagykárolyból: Szabó Gizike. De aztán jött az ős és apukám beiratott a román iskolába és nagyon nehéz most nekem, mert mindent románul kell tanulni, de hát muszáj, mert én gimnáziumba fogok járni és inkább most legyen nehéz, mint a gimnáziumban. (Igazad van, Cicuka.)

(Folytatása következik.)

Hasznos szórakoztató. A zöld elefánt története.

— Irta: JANI BÁCSI —

Mi készül a száraz ágból?

Hogy mi készül a száraz ágból? Sok minden, amint a kép mutatja.

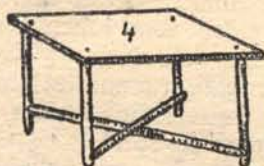
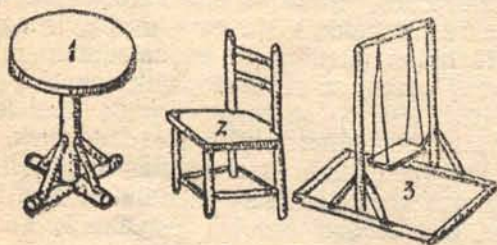
S mi kell hozzá?

Néhány apró szeg (a legkisebbek közül való!) egy kis vékony deszka, aztán bicska és türelem!

A méreteket mindenki maga állapíthatja meg, mert részben attól függ, hogy milyen nagyságukat akar s hogy a választott ágak milyen vastagok.

Vastag ágakból aránylag kis darabokat előállítani nem izléses!

Hogy mi mindent készíthetünk ebből az olcsó anyagból, azt a mellékelt rajz mondja meg.

Kis kerek asztal (1) hozzávaló szék (2) hinta (3) amire kis babát ültethetünk, négyszögletes asztal (4) stb stb.

Ezt a pár témát kis ügyességgel és találékonysággal kibővíthetjük. Egész szoba berendezést, kisebb-nagyobb használati tárgy mintáját (létra, seprű, lapát, polcos állvány, szánkó, taliga, gerebje, kapa, ásó stb stb.) csinálhatjuk meg.

De majd meglátjuk, hogy az ilyen fajta munkásságáról a nagypóhoz írott levelében ki számol be?

(Székelykeresztúr.)

(Regény a diákéletből.)

— Irta: FÁBIÁN GYULA. —

BEVEZETÉS.

Emlékeim életem legcsodálatosabb és legérdekesebb eseményeiről. Bemutatom történetünk hőseit.

Az emberi élet nem is olyan nagy idő Ezalatt mégis történnek érdekes, sőt csodálatos dolgok is. Az én eddigi életem nem volt nagyon-nagyon változatos, de mégis történtek események, amelyeket feljegyeztem az utókor számára. Így például említésreméltó, hogy az 1900-adik esztendőben nagy meteorok esett le a Perintbe. A plébános olt uszkáló libái a szárazra kerültek és csodálatosképen életben maradtak. A rákövetkező vasárnap a plébános ur ebédjén ettem is ezekből a libákból, husuk ize semmiben sem különbözött azoknak a libáknak a husától, amelyeket meteor nem vetett ki a szárazra.

Nagy dolog volt az is, amikor Miska harangozó kiesett a torony ablakából. Szerencsére egy csizmadia szekerére pottyant, amely épp akkor járt arra és a nagy halom csizma úgy fölfogta a harangozót, mintha csak angyalok dobtak volna oda egy nagy pelyhes dunyhát. Életben maradt. Még csak a bokája se rándult ki a szerencsés embernek.

Irhatnék még sok mindenről. Teszem azt a Verzege Nagy Péter uram kétféjű csirkéjéről (most is látható spirituszban a Kulturház természetrajzi osztályán), beszélhetnék a nagy sáskajárásról, amely ellen egész cserkész hadsereg vonult ki a jáki határba, stb, stb., de ezek az esetek együttvéve sem olyan érdekesek, mint Kása Mátvás históriája. Egész tanári pályám alatt nem fordult elő még egy ilyen nagy-szerű élmény. Egészen olyan eset volt az, mint amilyeneket detektívregényekben olvas az ember. Sőt még ezeknél is különb, mert az ilyeneket csak úgy kitalálják az írók, de a Kása Mátvás esete igazán megtörtént.

A história hőse eleven valóság volt. Kézzelel fogható egyén, hiszen erről, mint ember és mint tanár a szó-szoros értelemben kézzel foghatóan többször meggyőződtem, amikor meghúztam a fülét Kása Mátvásnak, ha rossz fát tett a tűzre. El kell ismernem, hogy sokszor nyílt volna ilyen büntetésre alkalom, mert igen eleven fiú volt és

könnyen rátudták venni pajtásai mindenféle csinyre, amelyek ártatlanok voltak ugyan, de mégis csak bosszantották a tanárait.

Kása Máttyás másodikos realista volt. A tornaórákon nagyság szerint az ötödik. A szeme élénk, az orra pisze, a szája kissé nagy, éppen azért mintha mindig mosolygott volna, mindig vidám képe volt. A haja borzas, mintha subikos kefe lett volna a fején, sörtéjével fölfelé fordítva. Kis kerek, lapos sapkát viselt, kockás nadrágot és bő kabátot, amelynek szokatlanul nagy zsebei voltak. Tanulás dolgában igen pontos volt. Pontosán hármásra állott minden tantárgyból. Sohasem felelt négyesre, vagy kettesre, a dolgozatait is úgy írta le a Grünbaum füzetéből, hogy a kellő számú hiba bentoglaltatott és így nem lehetett rajta csipni a lopáson. Igaz! A tornából mindig egyses volt. Különösen mászni nagyszerűen tudott.

Kása Máttyás különös dologgal foglalkozott. Detektív dolgokban tekintélyes volt. Minden detektív regényt olvasott, minden mozi-darabot megnézett, amelyikben ilyesmi előfordult. Épen emiatt kapott hármast a magaviseletből is, mert mindig a tilos mozi körül csa vargott.

Ez volt hát Kása Máttyás. Társai el is nevezték «Kása Holmes Máttyás»-nak és ez épen úgy hozzátartozott a diákvilágban a nevéhez, mint ahogy a nagy igazságos magyar király nevét is «Hollós Máttyás»-nak ismeri az utókor. Kása Máttyás büszke volt az ő diszjelzőjére és Conan Doyle «Scherlock Holmes kalandjai» című tizkötetes munkáját annyiszor elolvasta, hogy a könyv teljesen szétmállott a nagy használat következtében. De ez nem volt baj. Kása Holmes Máttyás minden kalandot tudott már majdnem betűről-betűre és elmondta bármelyiket, például a «Norwichi rejtélyt», vagy a «Sátán kuttyját» — bármikor, amikor, társai hallani kívánták.

Mégegyszer ismétlem: ez volt Kása Holmes Máttyás.

Ezek után térjünk rá az esetre, amely (mint már azt egyszer szerényen említettem) értékebb, mint a «Norwichi rejtély», mert valóban megtörtént. Az eset különben felvétellett a reáliskola egyik rendkívüli értekezletének jegyzőkönyvébe is, mely értekezlet épen ebből az ügyből kifolyólag tartatott meg. A jegyzőkönyvet hitelesítés céljából magam is aláírtam (a macska se kaparja azt ki onnan) tizenöt kollegámmal együtt.

Folytatása köv.

Zeneszó.

— Uhland után némeiből: VIRSIK MÁRIA. —

Szendergésemből felébreszt
Valami édes muzsika;
Édesanyám kelj fel, nézd meg:
Mi az ily késő éjszaka?

Nem hallok, nem látok semmit,
Te csak aludjál csendesen,
Nem játszik sehol muzsika,
Én szegény, beteg gyermekem.

Nem földi zene ez, anyám,
Ami oly nagy örömet ad,
Angyalok hívnak énekkel,
Ó anyám, jó éjtszakát!

(Malacka, 1924 január hó)

Kitartás.

(Mese.)

Írta: DROSNAVÁR JÁNOS.

A sima tengernek tesselt a föld hullámos-sága, kivált a hegyek. Titkon irigyelte is értük. Néma büszkeségét is ebből magyarázta. Végre tudott ő is hullámokat verni, akár hegy nagyságukat is, ha kell és újra meg újra ezer változatban.

— Csak el kell határoznom — szólt ekkor oda félvállról a földnek — és különb hegyeket rögtönzők, mint a tieid, büszke szomszéd! Csak el kell határoznom...

— No, és aztán állanak is a hegyek, melyeket te elhatározol, ezer esztendeig, mint az enyém? Mert ám, itten nem a nagy elhatározás fontos és nehéz, hanem éppen: kitartani, kitartani!...

A tenger elhallgatott s azóta se hozta szóba ezt a kényes kérdést...

(Arad)

FEJTÖRŐ.

A sorolásban való részvételeire egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Számrejtvény

Beküldte: Grab Laci.

16, 43, 1, 22. 19, 20. Magasabb iskola
2, 5, 14, 7. Sok embert tesz

18, 86, 7, 10, 15, 9, 10, 17. Gondosnak az ellen-
tété.

11, 21, 10. (Deleg éghajlat alatt
terem.

12, 13, 12. Játékszer.

1-22. Petőli egyik költe-
ményének a címe.

Kocka-számrejtvény.

Beküldte: Rosner Jenő és Andor.

1	3	9	8	4
2	4	3	4	5
2	5	4	7	5
2	7	5	9	4
0	8	7	3	4

A számok helyesen összerakva minden sorban 24-et adnak.

Számrejtvény.

Beküldte: Pataky Pali.

2, 3, 22, 13. Nép.

16, 7, 3, 30, 9. Folyó Oroszországban.

23, 14, 1, 32, 22. Tarka színű állat.

10, 17, 19, 18, 20, 32. Igen hasznos növény.

12, 26, 21, 9, 28. Házi szárnyas.

4, 24, 31, 33, 26. Gyomorbetegeknek ren-
delik.

25, 29, 27. Világító elem.

11, 15, 6. Fehérnemű.

5, 8. Harag ritkán van enélkül.

1-34. Jézus példabeszéde.

Betűrejtvény.

Beküldte: Biró Rózsika:

I. Ferdinand i $\frac{hz'}{szi}$

Pótlórejtvény.

Beküldte: Gyorgyevits Dániel.

—ikla —inta —ó
—év —gy —ánc
—rnyő —ó —ra

E szavak hiányzó első betűi helyesen összerakva egy nagy magyar király nevét adják.

Kocka-számrejtvény.

7	2	4	4	7
2	1	8	1	8
1	2	4	2	1
7	2	8	4	4
8	7	8	7	1

Ezek a számok helyesen összerakva balról jobbra, fentről lefelé is 22-öt adnak.

Kockarejtvény.

Beküldték: Rónai testvérek.

L				B
	J			A
		S		O
I			O	
		N		A
Y				

Ha e betűket helyesen összerakod, egy magyar író nevét kapod.

Pontrejtvény.

Beküldte: Gráb Andor.

..... Folyó Csehszlovákiában.

..... Az első ember.

..... Leány név.

..... Az egerek ellensége.

..... Házi állat.

..... Iskolába jár.

..... Folyó Erdélyben.

..... Olaszország egyik kikötője.

..... Cipész szerszám.

..... A bolondok hónapja.

..... Kenyeret sütnék belőle.

..... Két partot köt össze.

..... A hazát védi.

..... Férfi név.

E szavak kezdőbetűi helyesen összerakva egy nagy magyar író nevét adják.

mann Kató és Vera Nagyvárád. Majd meglátod, ha eddig még nem láttad, hogy válaszolt nagyapó. Azt helyesen írsz, hogy a kis festvéred nevét is a levél alá írod. — *Asztalos Vilma Nagysomkút.* Ha vártál a tavasz, nem vártad hiába, most már játszhat a kertben kedved szerint. Álmokban már szedél is egy esomó ibolyát s azt Elek nagyapónak adtad. Ugy veszem, mintha valóságban átadnál volna. Magam is úgy gondolom, hogy Csöke ezután süttiben termeli a „nadselű” gondolatokat, mert bizony ő is alig várta, hogy vége legyen a télnek. — *Kovács Zsuzsika és Etuska Borosjenő.* Hároman vagytok festvérek: Zsuzsika, Etuska és Laci. Alig várjátok a hétfőt, hogy kedves újságjait olvassátok. Laciának legjobban te szívt Csöke „nadselű” gondolatait, nektek pedig különösen a „Tamás” érdekfűzője. Ha van abból a számból, amelyben nagyapó arcképe megjelent, a kiadóba küldd meg fogja küldeni. Mondanom sem kell, hogy örömmel látjuk titeket is unokáim seregében. Rejtvényeitek sorra kerülnek. — *Lóber Erzsike és Margit Dés.* Örvendek, hogy festszét a nyert könyv. Rejtvények sorra kerülnek. — *Balás László és Olivér Kolozsvár.* Rejtvényeitek sorra kerülnek, de már most figyelmeztetlek, hogy Achilles, nem a bölcsességéről, hanem a vitészségéről, no meg a sarkáról volt híres. — *Haász Erzsike és Márta Pécska.* Eleinte azt hittétek, hogy a ti leveleitek nem is kerül sor, annyit végre kell választanom. Lám, csak türelem, minden levél sorra kerül. Örvendek, hogy különböző festszét Csü és Emilia „De visszajárn a rab” című elbeszélése. És sokat neveltetek Csöke akaralan fűrészen és sajnáljátok, hogy már vége a „Börme”-nek. A jókívánságokat köszönöm, a kiadóba küldd meg fogja küldeni. — *Förster Kálmán Tiszkos.* Örvendek a bemutatkozásodnak. Most 15 éves vagy és tanulod a fodrászszágot. Kijártál a négy polgárt még pedig olyan szerencsésen, hogy egy év alatt három osztályt végeztél el. És úgy örülsz, hogy van most neked is nagyapó, mert a fied már rég meghalt. Kívánságod szerint ezután nem a György, hanem a te nevedre üldik az újság, egyben pótolja a 7. szám t is, nemkülönben a Börme mellékletét. A nyári vakációról szűz beszámolódat megkaptam, jónni fog, a februári rejtvényekkel azonban lekéstél. Helyesírásod kifogástalan. — *Hörnyos Ica Dés.* Most is lekéstél a februári rejtvények behűlésével. Ha a kipótoló 5. számban nem volt benne a Börme melléklet, az azt jelentheti, hogy nem volt felesleges péld ny. Rejtvényeid sorra kerülnek. — *Béldy László Sepsiszentgyörgy.* A kiadóba küldd meg fogja küldeni. A te nevedre üldik a Cimborát, egyben értesít, hogy mikor jár a az előfizetésed. Képrejtvényeid jól vannak megszerkesztve, de sokszorosításra még nem alkalmasak. Várom további leveleidet. — *Tökés István és József Mátyás.* Remélem, mire üzenetemet olvassátok, a közhözést már el is írtétek. A számszerzés sorra kerül. — *Wiegner J. Elek Marosvásárhely.* Mind a három rejtvény ismerős, újat próbál csinálni. — *Radó Laci, Gabi és Zoltán Torda.* Jól festszét meg a februári rejtvényeket, de bizony a beküldéssel cikészték. — *Telegdy Nándor Temesvár.* Iskolából hazaventel kellemes meglepetés vár rád: egy szépen becsomagolt könyv jeküdt a tányéród mellé. Természetesen, a sorsoláson nyert könyv volt ez. Osszin én örvendek a nagy örömednek, s jól esett olvasnom azt is, hogy az archémet a szent áldozási képed mellett helyezted el. Rejtvényeid sorra kerülnek. — *Rataei Klára Bőln.* Nagy ünnepekre készültek az iskolában, e miatt nem írtál mostanában. Az ünnepélyen te Petőfi Sándor Az árva leány című költeményét szavaltad és sok tapsot kaptál, aminek igen örvendek. Annak is örvendek, hogy most már nemcsak te vagy lelkes olvasója a Cimborának, de szüleid és testvéred is szeretettel csügg a „C” bojár. — *Struhl Dora Szárhegy.* Eltaláltad a bizalmas megszólításra már meg is kaptad az engedélyt. Ezt a levelet tulajdonképpen nem neked, hanem Hermin hugodnak kellett volna írnia, mert neki jár a Cimborá, de te is hűségese olvasója vagy. Azért nem írt pedig Hermin, mert nem tarja az írását elég jónak. Én pedig azt üzenem neki, hogy éppen azért írjon, hogy javuljon az írása. Ami a te írásodat illeti, azzal teljesen meg vagyok elégedve. Más alkalommal majd írok levelet neked, most azonban nem volt rá időm, mert éppen Pestre készültem. A rejtvényekből válogatok. — *Bartha Annus Szatmár.* Bár beteg voltál, amikor írtad ezt a levelet, nem találtam rendeltennek az írásodat. Örvendek, hogy festszét a Cimborá, s hogy neked is van egy Csöke, aki még csak 3 éves és már olyan huncut, mint az én Csöke. A rejtvények jók. — *Orbán Gábor Nagyvárád.* Há csak olvassátok ti is szorgalmasan a Cimborát, mert ebből sok szöveget és jó fogást tanulni. — *Grosmann Olga Temesvár.* Ugyiszólván az egész felet ágyban töltötöd, amiott nem írtál eddig, de most már, hogy jobban vagy, remélem, süttir írsz nagyapónak. Szivesen látjuk unokáim sorában s várom a leveledet. Az egyik rejtvényeid sorra kerül. — *Berkocz János Marosvásárhely.* Rejtvényeidből válogatok. — *Kálmán Erzsike Torda.* Az ri két volt sírnod, hogy nem volt a neved a januári megfejtők között, mert ha nem volt ott, ez azt jelentti, hogy lekéstél a leveled. Te éppen olyan kedves unokám vagy, mint a többi, s természetes, hogy mint minden levélre, a fiedre is örömmel válaszolok. Arról, hogy az előfizetésed mikor jár le, a kiadóba küldd meg fogja küldeni. Rejtvényeid sorra kerülnek, ellenben félek, hogy a februári rejtvényekkel lekéstél. — *Krausz Gusztika Kassa.* Májkor egyenesen Kisbaconba cimezd a leveledet és ne Szatmárra, mert említett lekéstél a februári rejtvények megfejtésével. — *Bergner Sándor Sepsiszentgyörgy.* Meghalt a nagyapád, s most már csak egy nagyapó van: az én vagyok. Szeretném, ha pótolnál a veszteségedet. Bizonyos letelezés abban, hogyha szeretettel pótolni lehet ezt a veszteséget, én pótolom. Azt most még nem tudom, hogy mikor megyek Sepsiszentgyörgyre, de remélhetően ez év folyamán előlátogatok oda s akkor majd megismerkedem Zoli meg Pali ösödökkel is, akik közül az egyik összepacizta a leveledet. Talán említett késtél el a februári rejtvények megfejtésével? — *Emma néni.* Kedves kis dolog a Punktum, sorra is kerül, de kérem, közölje a címét, mert a kézirat mellett nem volt kísérel

levél. — *Faragó Matild Temesvár.* A könyvekért küldött 150 leuf továbbítottam a kiadóba. — *Helyőrizgajtás.* A 10. szám úzenetében tév s a Brauns ein név Arnstein helyett. — *Diófalvi Géza Temesvár.* Ugyesen meglrt bohóság a kinal gyerekek hintázása, kár, hogy a képek, amelyeket hozzá rajzoltál, nem alkalmasak a sokszorosításra. Képek nélkül pedig ennek a kis bohóságának nem volna teljes a hatása. Ami a két verset illeti, ég s föld a különbség a kétfő közt. Az egyiknek a verselése gyakorlatlan kézre vall, a másik teljesen kifogástalan. Szeretném, ha megmagyaráznád nekem, mi oka lehet ennek a nagy különbségnek. A szelmalom-rejtvényed sorra kerül. — *Heller Olga Arad.* A kiadóba küldd meg fogja küldeni a 6. számot. — *Denicz Pilyuka Chisláz, Bihar megye.* A kiadóba küldd meg fogja küldeni a 8. számot.

A kiadóba küldd meg fogja küldeni.

A mai számban folytatjuk az előfizetőknek szóló postautalványok kikézésbesítését. Minden előfizetőknek, aki az előfizetési díjak beküldésével el van maradva, postautalványt küldünk ki, amelyen feltüntetjük, hogy az illető előfizetőnek mennyi 1924. márc. 31-ig az előfizetési hátraléka és milyen összeget kell e hátralékon felül beküldenie, hogy Cimbora előfizetési díja ez év június 30-ig ki legyen fizetve.

Pontosan és rendszeresen küldjük Nektek a lapot, miért is elvárjuk, hogy előfizetési felszólításunknak pontosan és azonnal eleget fogtok tenni. Aki megkapja a maga postautalványát, kérje meg jó szüleit, hogy a postautalványon feltüntetett összeget adják át Nektek. Ti a postautalvánnyal és a pénzzel elmentek a postára és feladjátok a pénzt. A postán nyugtát fogtok kapni, amelyet meg kell őriznetek, mert az a dolog rendje, hogy minden pénzfizetésünkről nyugtánk maradjon.

Ha valaki tartozik, annak azonnal fizetnie kell, mert csunya dolog az adósság és embertársunkat bajba és zavarba hozzuk, ha követelését idejére és pontosan ki nem fizetjük. Képzeltétek csak el: ha a Cimbora kiadóhivatalának nem külditek be hátralékos és esedékes előfizetési díjaitokat, mi sem tudunk a papírgyárnak fizetni, ahonnan a papírt vesszük, a festékgyárnak, ahonnan a festéket beszerezzük, a Cimborá íróinak, akik a meséket, verseket, regényeket ismeretterjesztő cikkeket közlik, a rajzolónak, aki a rajzokat rajzolja, a kliségyárnak, amely a rajzokat cinkre fényképezi és a fénykép vonalai nyomán a cinklemezt vegyszerekkel kimaratja, a szedőknek, akik ólomba szedik a mesemondók írásait, a gépmesternek, aki a nyomtató gépeket kezeli, a munkásoknak, akik a papírosi a gépbe rakják, össze-tűrik, a borítékba hordják, dróttal összefűzik és végül a postának, amely a Cimborát hozzátok szállítja.

Lájjátok: ennyi szorgos, munkás és dolgozó embertársatok várja a Ti előfizetési díjaitokat, hogy megérdemelt és alapos munkájukért fizetést kaphassanak.

Minden Cimborá előfizetőnek, aki szereti a Cimborát — és tudjuk, mindegyik szereti a Cimborát — tehát egy a kötelessége, azonnal megküldeni a postautalványon kimutatott hátralékos és esedékes előfizetési díjakat.

Igy legyen! Ismerünk benneteket: így is lesz!

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

REVISTA ROMANA DE ȘTIINȚA ȘI LITERATURĂ

Gyomorrontásnál
legjobb hashajtó a

KOPROL

Jóízű, — csokoládéból van,
Kapható minden
gyógyszertárban

A Cimbora előfizetési ára:

Romániában

negyedévre — — — 65 leu
félévre — — — 130 leu
egész évre — — — 260 leu

Csehországban

negyedévre — — — 15 ck.
félévre — — — 30 ck.
egész évre — — — 60 ck.

Magyarországban

negyedévre — — 6000 korona
félévre — — 12000 korona
egész évre — — 24000 korona

Ausztriában

negyedévre — — 28000 osztr. korona
félévre — — 56000 osztr. korona
egész évre — — 112000 osztr. korona

Jugoszláviában

negyedévre — — 40 dinár
félévre — — 80 dinár
egész évre — — 160 dinár

Az előfizetési díjak a következő helyeken
fizethetők be:

Romániában postautalványon a Cimbora
kiadóhivatalának Satu-Mare.

Csehországban a Cimbora kiadóhivatalának
a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál
lévő számlája javára az alábbi pénzintézeteknél:

Beregsas: Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.

Helmeč: Bodrogközi Bank r.-t.

Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.

Illava: Illavai Hitelbank.

Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.

Michalovce: Nagymihály Kereskedelmi és Hitel-

bank r.-t.

Mukacevo: Beregmunkácsi Bank r.-t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.

Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.

Nove-Zámky: Érsekújvári Népbank r.-t.

Presov: Éperjesi Bankegylet.

Roznava: Rozsnyói Bank r.-t.

Sevljus: Nagyszőlősi Hitelintézet.

Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.

Trencin: Trencsényi Hitelbank r.-t.

Magyarországon

a Cimbora kiadóhivatalának a Magyar-román
faértékesítő r.-t.-nál (Debreczen, Piac-utca
42.) lévő számlája javára postautalványon.

Ausztriában a Wiener Bankvereinnak a »Szabad-
sajtó« Buchdruckerei und Zeitungsverlag A.
G. in Satu-Mare (Rumánien) számlája javára.

Jugoszláviában

Kurir hírlap és könyvterjesztő vállalatnál
Subotica (Szabadka). A »Kurir« Jugoszláviá-
ban a Cimbora egyedárusítója és főbizo-
mányosa.

A magyar család teljes olvasmányükségletét kielégítik: a

PÁSZTORTÓZ

félhavi szépirodalmi folyóirat,

MAGYAR KISEBBSÉG

félhavi politikai szemle,

VASÁRNAPI UJSÁG

képes családi hetilap,

CIMBORA

képes heti gyermek-ujság.

Ha a családfő a fent felsorolt 4 lapot együttesen
megrendeli, ilyen uton tetemesen olcsóbban jut
hozzájuk, mert a Pásztortűz évi 350 lei helyett
300 lei, Magyar Kisebbség évi 216 lei helyett 180
lei, Vasárnapi Ujság évi 550 lei helyett 480 lei,
Cimbora évi 260 lei helyett 200 lei, összesen tehát
1367 lei helyett 1160 leibe kerül a 4 kitűnő magyar
lap együttes előfizetése. Külföldi megrendelésnél
20%-kal drágább a magas portóköltés miatt. A
négy lapra együttes megrendeléseket felvesz a
»Haladás« Lap- és Könyvkiadó B-t.
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 14.
Forduljon hozzá mutatványszámokért.

Bácsi, Néni ide figyelj!
Palma kaucsuk sarkot viselj!

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
»ZABADSAJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. SATMAH
A SZERKEZTÉSÉRT DÉNES BÁNDOR FELEL.
A SZINES OMLAPOKAT ÖÖSVÁR REZBŐ RAJZOLTA.

SIR A GYERMEKE?

Miért nem
HASZNÁL

HÖFER gyermek-
hintőport és

HÖFER gyermekkrémet?
Lloyd 2331